Ministère de l'Enseignement Primaire, Secondaire et Professionnel

KUSOMA NA KUANDIKA

Buku ya mwanafunzi

KISWAHILI 3

Edition 2018

KUSOMA NA KUANDIKA

Buku ya mwanafunzi

Direction des Programmes Scolaires et Matériel Didactique

YALIYOMO

DIBAJI 1
INGILIO 2

KIPINDI CA 1 : KUISHI VIZURI NAFASI YAKO
Juma ya 1 : Kijiji 4
Juma ya 2 : Mji 8
Juma ya 3 : Ndoa 12
Juma ya 4 : Sherehe ya ceti 16
Juma ya 5 : Usafi wa mwili - Usafi wa nguo na cumba 20
Juma ya 6 : Matunzo - Vituo vya afya 24

KIPINDI CA 2 : KUKINGA MAZINGIRA
Juma ya 8 : Mapishi 30
Juma ya 9 : Vinywaji 34
Juma ya 10 : Mimea - Mavuno 38
Juma ya 11: Kukinga mazingira 42
Juma ya 12 : Nyama za ufugo 46
Juma ya 13 : Nyama za pori 50

KIPINDI CA 3 : KUENDELESHA JIMBO MBELE
Juma ya 15 : Kazi ya shamba 56
Juma ya 16 : Kazi ya mikono 60
Juma ya 17 : Barabara - wanda - maji 64
Juma ya 18 : Vyombo vya usafiri 68
Juma ya 19 : Micezo za asili 72
Juma ya 20 : Micezo 76

DIBAJI

Kifungo cha mwisho ya kanuni ya tano ya sheria muhimo ya mafunzo ya taifa, inchini ya Kidemokrasia ya Kongo, kinajulisha kwamba, maadibisho ya shule ina ukomo ya kuelimisha kimuhimu na kiusawa kila mtu kusudi ya kumfanya awe mwenye mafaa kwake yeye mwenyewe, pia kumuingiza ndani ya shirika.

Kwa kufikia ukomo hii, yapashwa, kwa mwisho ya masomo ya msingi, mtoto mkongomani aelewe , kusoma, kuandika, kuhesabu, kusikiya na kusema kwa luga la kikingomani na kifaransa.

Kwa hivi, hadi leo tena, kuna mwanafunzi anaye maliza masomo ya msingi na angali bado na magumu kati ya usomi-mwandiko; uwezo aliopata katika majifunzo ya kusoma na kuandika haifike kwenye kiwango za kanuni ya kimataifa.

Tokeo hii, inahakikishwa na mitiani mbalimbali ya taifa (TENAFEP) na ya kimataifa (EGRA). Kiwango ya chini ya mafanikio inayo rikodiwa katika elimu zingine za shule, inazingatiwa kuwa matukio mbovu, ya wanafunzi, kukosa ujuzi wa kusoma na kuandika.

Uwezo wa usomi-mwandiko, inabaki shurti inayoitajika kwa kuhakikisha majifunzo ya elimu zingine.

Kwa kutengeneza hali hii, Wizara ya mafundisho ya msingi, sekondari na kazi, ilikamata hatua muhimu inayo lengo la kuboresha hali ya mafunzo-majifunzo, hasa kwa kutosha usomi-mwandiko kuwa elimu ndogo, na kuiinua kwa ngazi ya elimu kubwa ya majifunzo.

Ndio sababu, wizara ya mafundisho ya msingi, sekondari na kazi, anashukuru mchango ya washirika wake kiufundi na kipesa, kumuunga mkono kwa uboreshaji wa hali ya majifunzo na kwa ubadili ya mfumo kielimu ya Kongomani.

Vitabu hivi, vimeundwa na chumba inchini, kinacho usika na mipango ya shule na vyombo vya mafunzo (DIPROMAD) ikisaidiwa na washirika wanao jiusisha na mafunzo ya usomi-mwandiko kwa luga la taifa. Vitabu hivi, ni mali ya Wizara ya mafundisho ya musingi, sekondari na kazi, pia ni kwa wanafunzi na walimu wa darasa la kwanza, la pili na la tatu ya shule zote ya msingi ya kiserkali na ya msingi ya kipekee yenye kukubaliwa. Tuna amini,watashiriki kwa uboreshaji wa mafundisho na majifunzo.

Walimu wanaume na wanawake, wanaitwa kwa kufanyiziya na kutumia kwa upeo vyombo hivyo vya bei vya mafundusho kwa kufanya kazi zao zaidi kwa faida ya wanafunzi

Gaston MUSEMENA BONGALA
Waziri wa Mafundisho ya
Msingi, Sekondari na Mtaalamu

INGILIO

Waziri wa Jamuhuri ya kidemokratia ya Kongo aneye husika na mafunzo ya msingi, sekondari na kikazi, anainua elimu ndogo ya kusoma na kuandika kwa kiwango ya elimu kubwa incini. Alikamata mpango huu, ili ajibu ku maendeleo ya kikanda na kimataifa, kulingana na kanuni zilizo cukuliwa duniani kote pamoja na yanayo fanyika inchini mwetu.

Kwa kuboresha hali ya mafunzo-majifunzo ya kusoma na kuandika kunako shule la msingi, uwaziri huo, umeandalia mwanafunzi na mwalimu vitabu kufuatana na mpango wa mafunzo ya taifa.

Kwa darasa ya kwanza na ya pili ya shule la msingi, luga ya taifa iko kwa ujumla, luga ya mafunzo na elimu inayo fundishwa. Kwa darasa izo mbili, kifaransa inafundishwa tu sawa elimu. Mafunzo yake, inaishia tu kwakusema bila kuandika.

Ni kuanzia kwa darasa ya tatu ndipo majifunzo kwa luga ya taifa yanahamishwa kwa luga la kifaransa. Ni wakati misingi ya ufundi wa kusoma luga la taifa limekwisha tiwa, ndipo, wanafunzi watajifunza sasa bila shida na kwa haraka luga la kifaransa.

Maendeo ya mafunzo-majifunzo inatiya msingi kwa kulinganisha luga la kwanza na lile la pili. Kwa hivyo, vikundi tatu vya herufi vilitambulishwa:

- Herufi za kufanana kwa sauti na kwa maandiko;
- Herufi za kufanana kwa maandiko lakini zina sauti mbalimbali;
- Herufi za kipekee.

Buku la usomi la mwanafunzi, pamoja na kitabu cha mwalimu na cha mwanafunzi, viliundwa kwa misingi wa ugunduzi wa kisayansi ya sasa, inayo hakikishwa na kucunguzwa.

Ndani ya maendeleo ya mafunzo-majifunzo, msingi ni juma ya majifunzo. Kila juma ya mafunzo-majifunzo, ina mada ndogo inayo fundishwa katika siku sita ya kifaransa na siku ine ya luga la taifa. Siku ya kwanza ya juma, wanafunzi wanasikiliza usomi wa mwalimu. Siku ya mwisho, wanafunzi wanakamilisha yale waliojifunza juma nzima, na wanafanya mazoezo ya kuandika.

Kitabu hiki, ni chombo nzuri kiliotungwa kwa kuimarisha mazoezo mbalimbali yalio fanyika somoni. Tunaalika walimu pia wazazi kusindikiza wanafunzi na kuwapa nguvu ya kumiliki yalio ndani ya kitabu hiki Tajiri kwa mazoezo ya kusoma na kuandika, ambao, bila shaka kitawaruhusu kupata ujuzi unayo hitajika.

KIPINDI CA KWANZA

KUISHI VIZURI NAFASI YAKO

Nazungumuzia wandugu wangu hadisi hii.

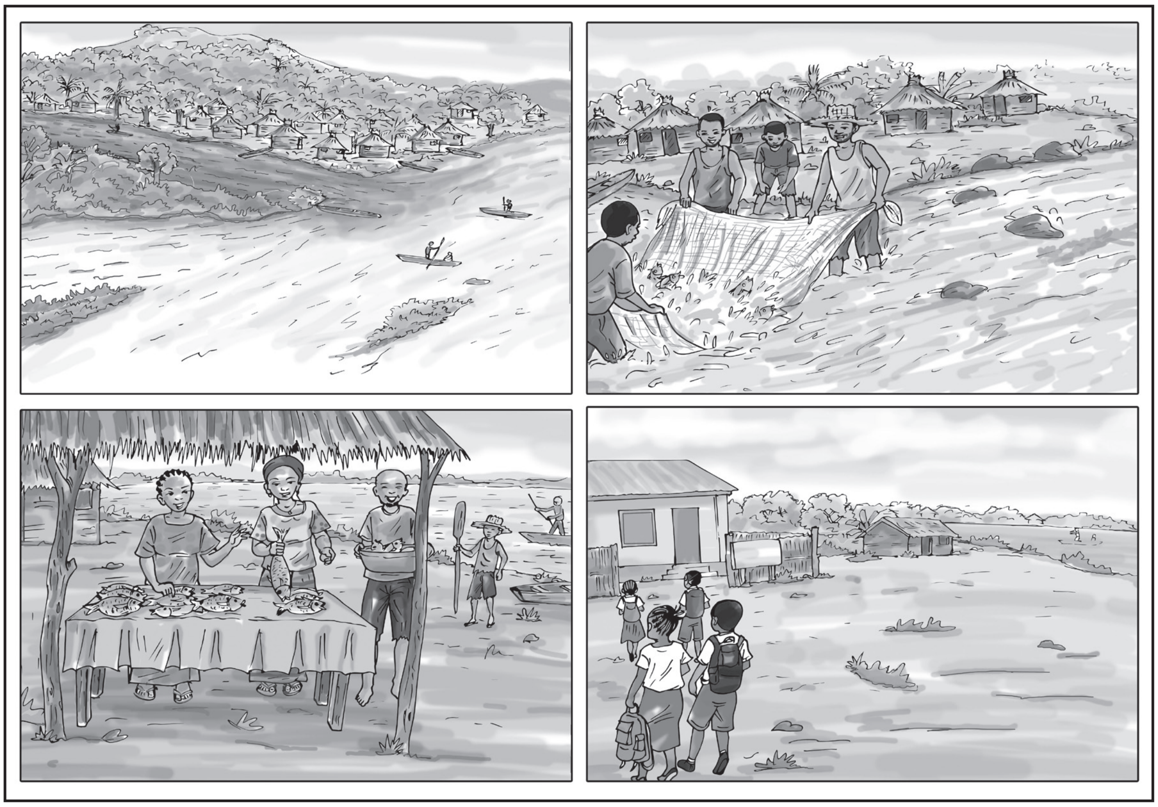

Naandika majina ya vijiji tatu ya jimbu yenu.

1.

2.

3.

Natazama.

Nasoma usomi huu: Mapendo ya Kijiji

Paulo ana mapendo ya Kijiji cake. Kila mara anawaza nini atafanya. Asubuhi, Paulo alikusanya vijana wote akawaambia: «Sisi ndiyo viongozi vya wakati ujao».

Tukamate mipango ili tutie usafi kijijini. Wamoja watafyagia barabara kila siku. Wengine watakata majani mabaya. Watoto nao watatupa ucafu ndani ya yalala. Wote wanatumika ili waepuke mbu.

Naandika ile nitafanya kwa kuonyesha usafi wa kijiji cangu.

Nacagua ndani ya usomi misemwa mbili ya kuhakikisha.

1. ....

2. ....

Naandika ingine misemwa ya kuhakikisha.

1. ....

2. ....

Naandika jina cini ya sanamu.

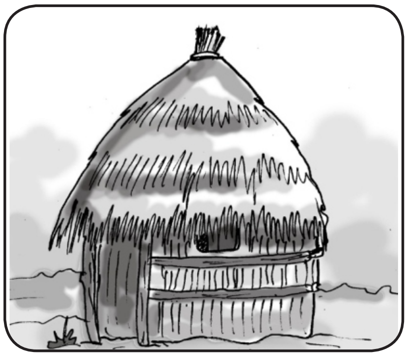

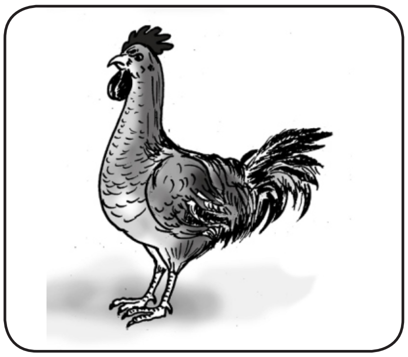

....	....	....

Najaza msemwa huu:

Katika Kijiji cetu muna ....

Naandika misemwa mbili kuhusu sura ya Kijiji cetu.

Nazungumuzia wandugu wangu hadisi hii.

Naandika majina ya miji mikuu ya inci yenu.

1.

2.

3.

Natazama.

Nasoma usomi huu: Matembezi katika mji

Paulo na wenzake wanaenda matembezi katika mji. Wanaona duka mingi inawashangaza.

Gari na pikipiki zinapita mbio sana. Wanaogopa kuvuka barabara. Wakajiuliza: “Tufanye je ili tuvuke njia?” Wakashikana mikono.

Wanaona pia serkali kubwa ya mji wetu. Wanafurahi jinsi nyumba za gorofa zimejengwa.

Naandika ile nitafanya kama ninaenda matembezi katika mji mkuu:

Nacagua ndani ya usomi misemwa wa Kuuliza.

1. ....
2. ....

Naandika ingine misemwa ya Kuuliza.

1. ....
2. ....

Naandika jina cini ya sanamu.

....	....	....

Najaza msemwa huu:

Wapi .... kila posho?

Naandika misemwa mbili kwa kueleza wapi wazazi wanaenda kila posho.

Nazungumuzia wandugu wangu hadisi hii.

Naandika majina ya sherehe mbalimbali.

1.
2.
3.

Natazama.

Nasoma usomi huu:

Tumealikwa ku karamu

Sisi tumealikwa ku karamu ya ndoa. Tunatayarisha mavazi yetu vizuri. Tunafika ku karamu tunapeleka zawadi yetu.

Baadae, tunakula cakula na kunywa vinywaji mbalimbali. Mimi nafurahi kabisa na matunda.

Wakati tunamaliza kula, tunaceza malinga ya kwetu. Nkambo hakuceza sababu ni mgonjwa. Bibi na bwana arusi wanaceza vizuri sana sababu ni siku kuu yao.

Naandika kitu nitafanya wakati wa ndoa ya ndugu yangu.

Natia misemwa hii kwa sura ya kukana.

1. Sisi tumealikwa ku karamu. ....
2. Nilipeleka zawadi nzuri. ....

Naandika misemwa mbili ya kukana.

1. ....
2. ....

Nacagua neno isiyo angalia ndoa.

Arusi
Mtumbwi
Cakula
Bwana
Nyimbo

Najaza msemwa huu:

Ku ndoa tunahitaji ....

Naandika misemwa mbili kuhusu vitu mbalimbali ninavyo hitaji ku karamu ya ndoa.

Nazungumuzia wandugu wangu hadisi hii.

Naandika majina ya sherehe mbalimbali.

1.
2.
3.

Natazama.

Nasoma usomi huu:

Kiisha karamu

Karamu ilipita vizuri sana, cakula ilikua mingi. Tunakula, kunywa na kuceza malinga.

Wajumbe wa masomo wanafurahi pia. Mbele warudi wanamtolea Nehema msaada.

Sisi tunaendelea kuceza mpaka mangaribi. Kiisha tunasafisha masahani yote. Tunahesabia msaada na zawadi. Maua ni mingi. Amisi hakutumika tena analala.

Naandika kitu nitafanya wakati wa karamu.

Nafsi	Nyama	Vitu

Naandika misemwa tatu munamo majina mbalimbali.

1. ....
2. ....
3. ....

Nacagua neno isiyo angalia Karamu.

Vazi
Vigelegele
Furaha
Ceko
Fimbo

Najaza msemwa huu:

Ku karamu tunahitaji..

Naandika misemwa mbili kuhusu vitu mbalimbali ninavyofanya ku karamu.

Nazungumuzia wandugu wangu hadisi hii.

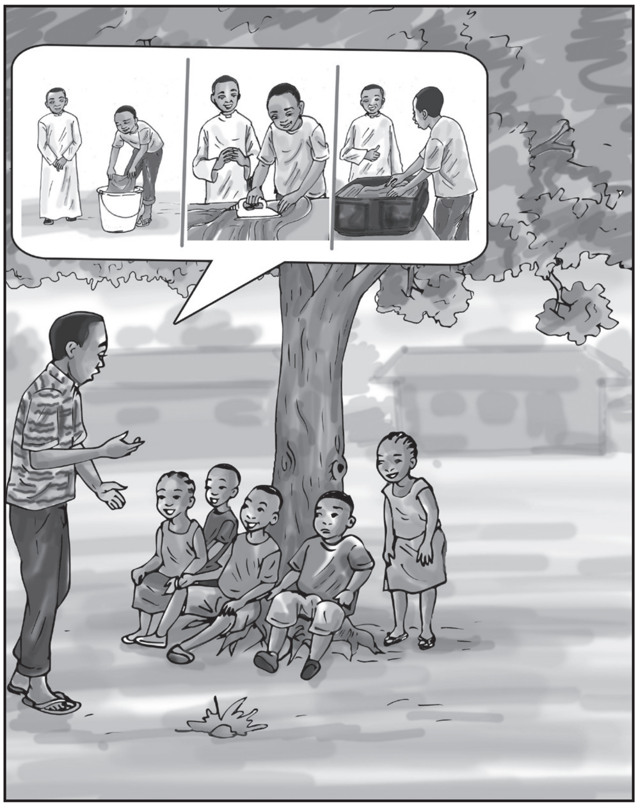

Naandika matendo tatu ya usafi wa mwili.

1.

2.

3.

Natazama.

Nasoma usomi huu:

Mafundisho ya mganga

Alina anafasiria wazazi somo ya mganga. Mganga alifika somoni. Alitupatia mashauri ya usafi.

Mganga alitufundisha ginsi tunaweza kuepuka magonjwa. Tukisukua meno na muswagi na kugoma mavazi.

Tukibadilisha nguo ya kitanda kila mara. Tukifungua madirisha ya cumba yetu.

Naandika misemwa kuhusu mafundisho ya mganga.

Naandika majina 3 ndani ya kila cumba.

Jina la pekee	Jina la jamii

Naandika misemwa tatu : na jina la mtu, jina la nyama na jina la kitu.

1. ....

2. ....

3. ....

Andika maneno 5 inayoelekeya usafi.

Najaza msemwa huu:

Tufue nguo ili ………………………………………

Naeleza kwa kuandika misemwa mbili, ya matendo ya usafi.

Nazungumuzia wandugu wangu hadisi hii.

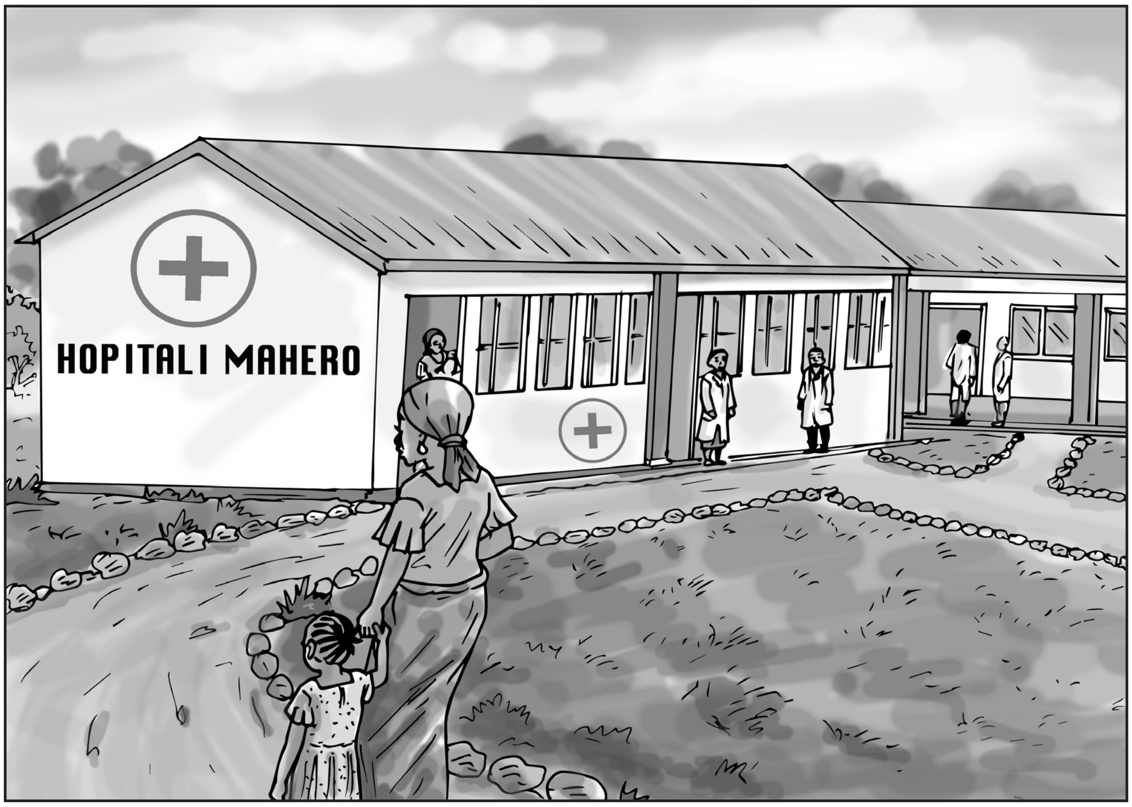

Naandika majina tatu ya vituo vya afya.

1.

2.

3.

Natazama.

Nasoma usomi huu: Waganga wenyi ujuzi

Hopitali ya kijiji cetu ina waganga wengi. Wana ujuzi kabisa. Wanatunza magonjwa mbalimbali.

Kila mganga anakazi yake ku hospitali. Ukiwatafuta waganga wa: meno, moyo, maco utawapata, pia kuna waganga wa watoto.

Hata kama umevunjika mguu, utapata mganga. Sisi tuende hospitalini wakati tunagonjwa, kiisha tufwate mashauri ya waganga.

Naandika maneno mbalimbali inayo elekea vituo vya afya.

Najaza kadi hii na majina ku uwingi ao ku umoja.

Nafsi	Nyama	Vitu
Safi	Imbwa	cakula

Naandika maneno 5 inayoelekeya afya.

Najaza msemwa huu:

Hospitalini kuna ………………………………………

Naandika misemwa mbili kwa kueleza kuhusu cumba ca afya.

KIPINDI CA PILI

KUKINGA MAZINGIRA

Nazungumuzia wandugu wangu hadisi hii.

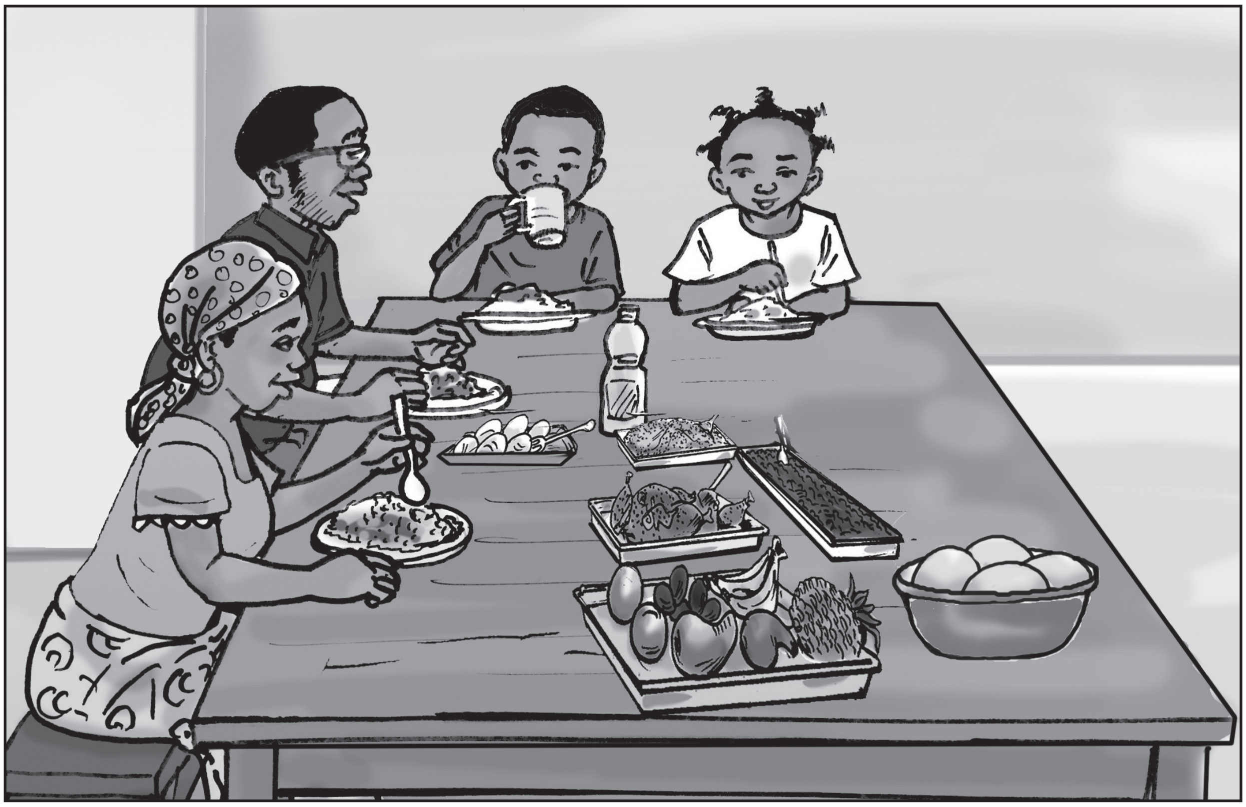

Naandika majina tatu ya cakula:

1.

2.

3.

Natazama.

Nasoma usomi huu: Cakula kawaida

Nyuma ya nyumba yetu, kuna bustani. Chiza alicuma majani ya viazi ya bustani. Majani ya viazi ni mboga kawaida. Inakinga mwili wetu kwa matatizo ya afya.

Chiza anapiga majani ya viazi. Anaongeza viungo: tomato, matungulu na kazalika. Wakati inaivia Chiza anaonja, anaruka ruka na furaha. Anasema: «Huum! Mcuzi huu ni tamu sana!»

Naandika msemwa kuhusu cakula.

Naandika majina hizi katika uwingi ao umoja.

Umoja	Uwingi
Kinywaji	
	Viazi
Kiungo	
	vitabu
Kiti	
Kidole	

Naandika jina cini ya sanamu.

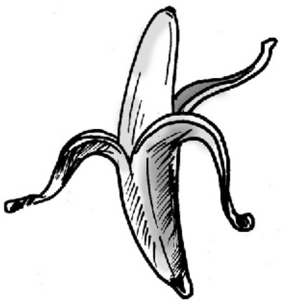

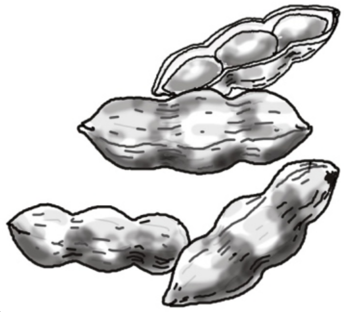

....	....	....

Najaza msemwa huu:

Nyumbani tunakula ....

Naandika misemwa mbili kwa kueleza cakula kawaida ninayopenda.

Nazungumuzia wandugu wangu hadisi hii.

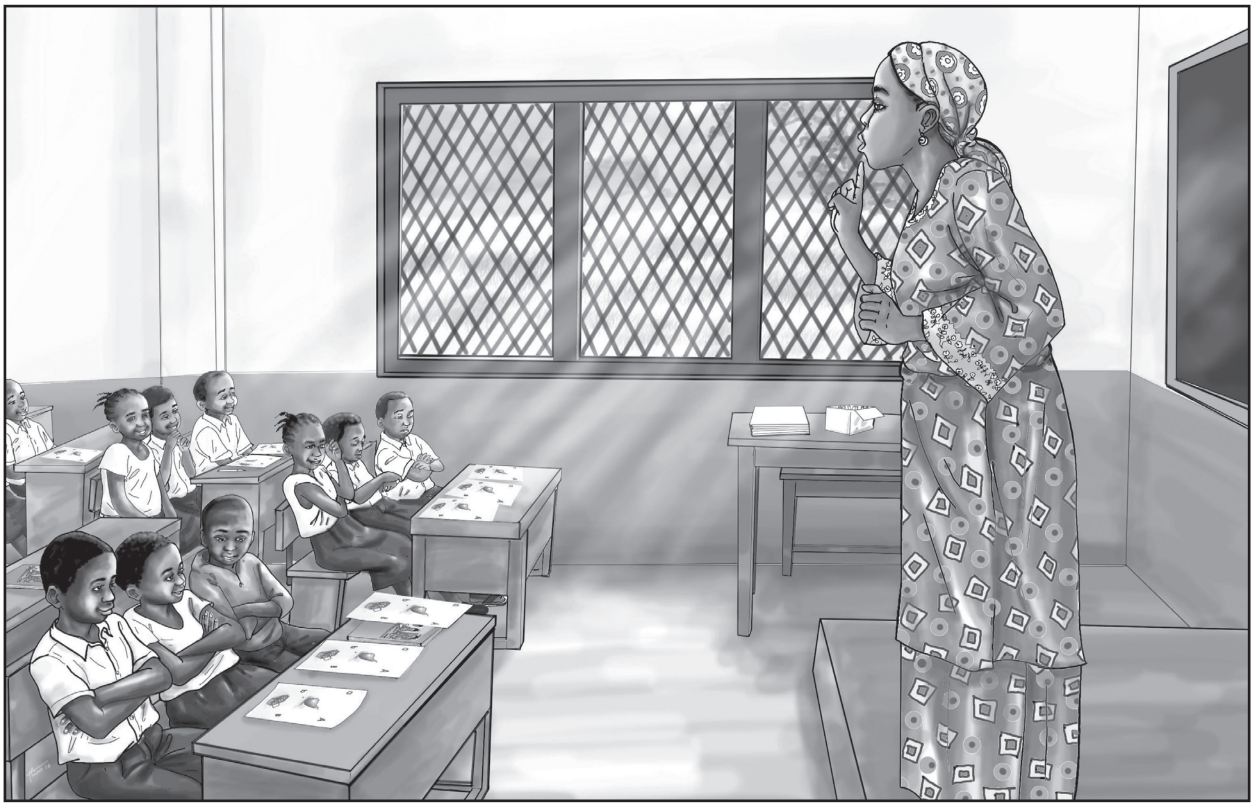

Naandika majina tatu ya vinywaji.

1.

2.

3.

Natazama.

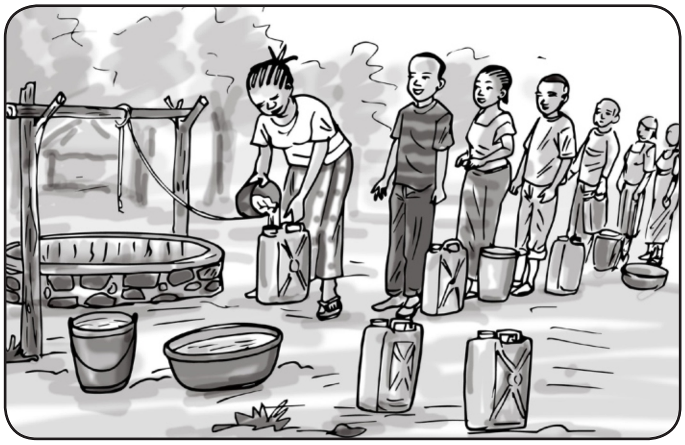

Nasoma usomi huu:

Kisima ca kijiji cetu

Kijiji cetu kina kisima ya maji safi. Kila mwanakijiji anatega maji ku kisima. Tunafanya angalisho wakati tunatega maji. Sababu ni maji ya kunywa, hatupendi ucafu uingie ndani.

Kwa kukinga usafi wa kisima, kila jamaa ina posho moja ya kutia usafi. Kweli maji ya kisima cetu ni bora.

Naandika msemwa kuhusu kisima ca kijiji.

Naandika majina hizi katika uwingi ao umoja.

Umoja	Uwingi
Mwanakijiji	
	Wanaume
muke	
	Watoto
mutu	

Naandika jina cini ya sanamu.

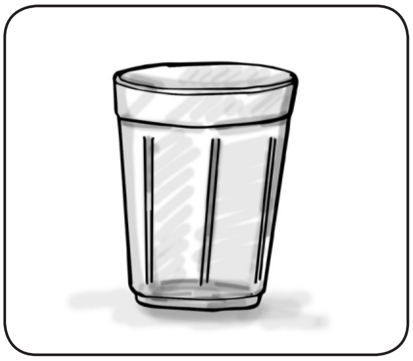

....	....	....

Najaza msemwa huu:

Kila asubuhi tunakunywa ....

Naandika misemwa mbili kwa kueleza vinywaji ninavyotumia baada ya kula.

Nazungumuzia wandugu wangu hadisi hii.

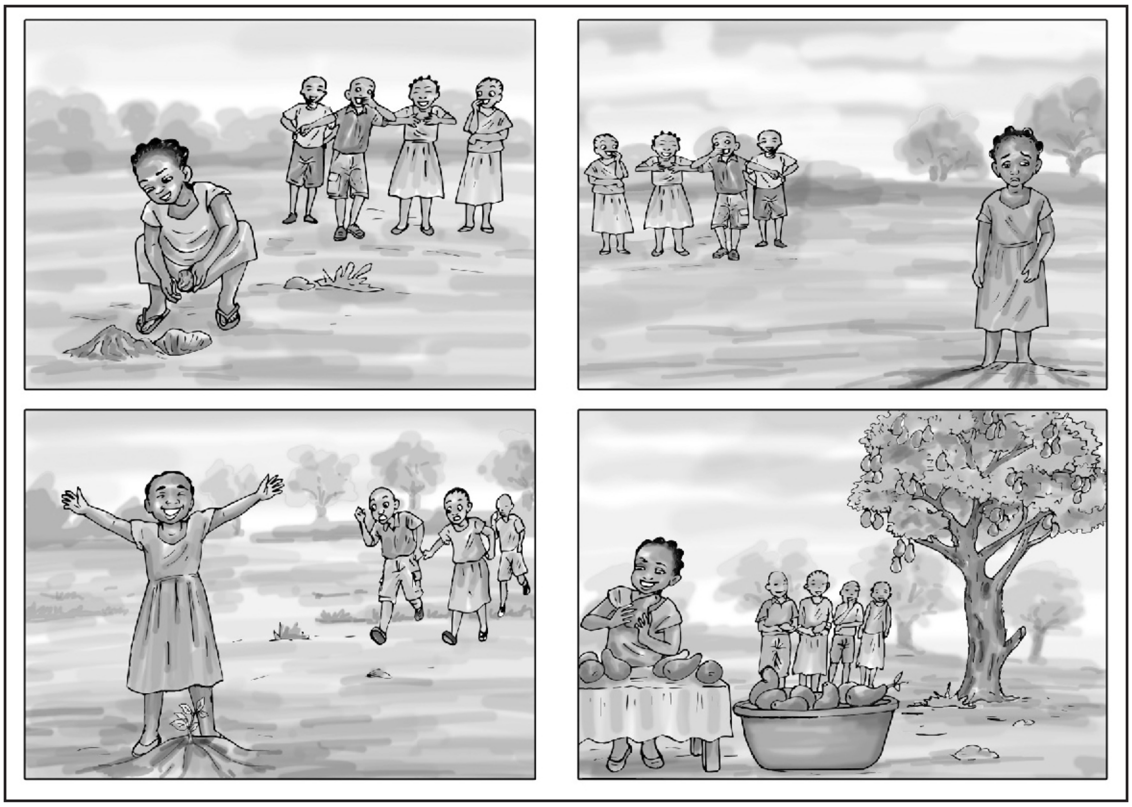

Naandika majina mbalimbali ya miti.

1.

2.

3.

Natazama.

Nasoma usomi huu:

Mafaa ya pori

Leila na Davido wanaenda kulunguza pori. Wanabeba kibiriti. Ni wakati wa kipwa. Njia ni nyembamba na miti ni mirefu. Matawi ni mengi na na yenyi kukauka. Wanasikia mlio mzuri wa ndege, wa wanyama na vidudu vya kila aina.

Davido akasema: «Tukiunguza pori, miti itaungua na wandege watafariki.»

Leila anasema: «Pori yatupatia cakula. Wanyama ni mali ya inci yetu.»

Na hivi,wanarudi kwao.

Naandika misemwa kuhusu mimea mbalimbali.

Naandika majina hii katika uwingi ao umoja.

Umoja	Uwingi
Mhogo	
	Miguu
Mhindi	
	Miti
Mlima	

Nacagua neno isiyo angalia mimea na mavuno.

Maboga
Kupanda
Avokati
Samaki
Maharagi

Najaza msemwa huu.

Kwa kukinga mazingira, tunapashwa ....

Naeleza kwa kuandika misemwa mbili, namna nitatumia mimea na mavuno.

Nazungumuzia wandugu wangu hadisi hii.

Naandika matendo nitafanya kwa kukinga mazingira.

1.

2.

3.

Natazama.

Nasoma usomi huu:

Tuheshimu mto

Mto ni yenyi mafaa kwetu. Inasaidia watu, nyama pia mimea. Watu wanaishi kandokando ya mto. Wanajiosha na kuivisha cakula kwa maji yake.

Kucafua mto imekatazwa. Tukumbuke watu wanaoishi cini ya mto. Samaki pia wanahitaji maji safi.

Naandika msemwa kuhusu kukinga mazingira.

Kutokana na usomi wetu, nacagua maneno 4 inayo onyesha mwenyi wa tendo.

Naandika msemwa ambao mwenyi wa tendo ni jina.

Nacagua neno isiyo angalia mazingira.

mfereji
shamba
kijiji
nyumba
pori

Najaza msemwa huu:

Pori inatusaidia kwa ....

Naandika misemwa mbili kwa kueleza vitendo vya kukinga mazingira.

Nazungumuzia wandugu wangu hadisi hii.

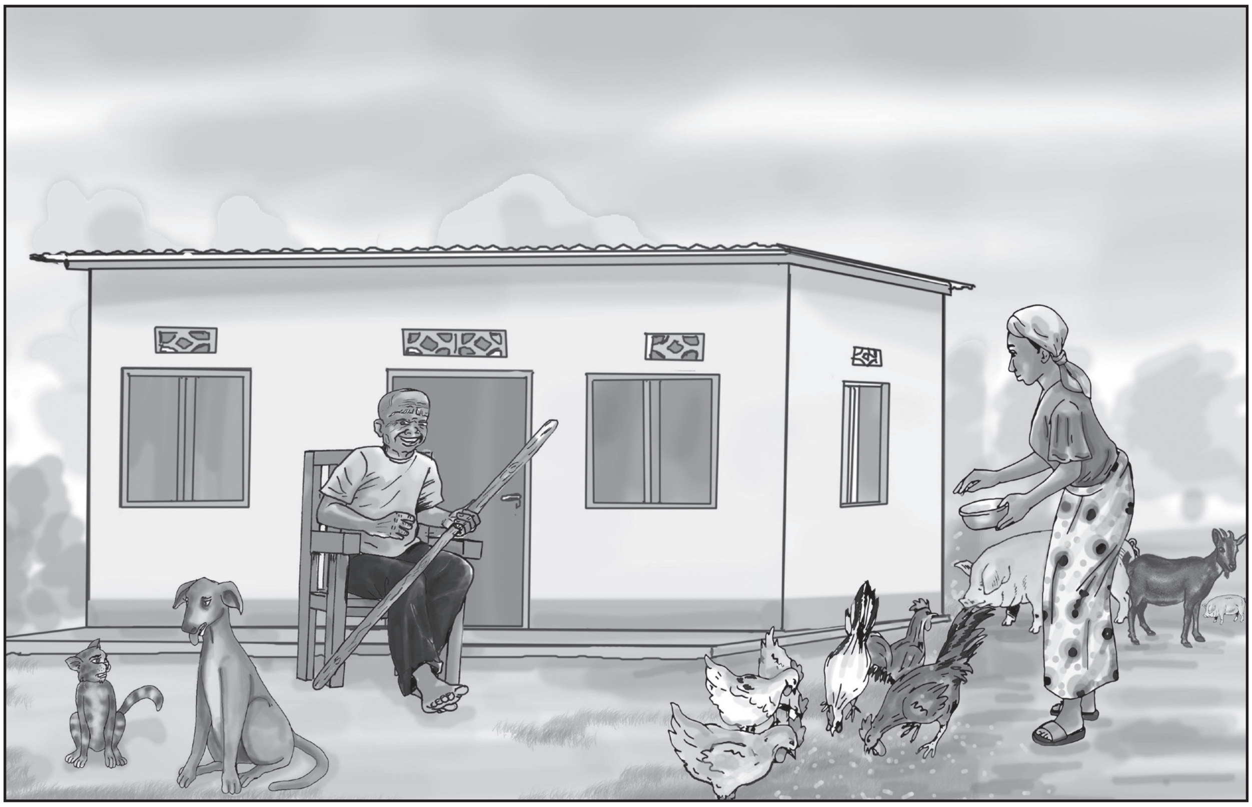

Naandika majina tatu ya nyama za ufugo.

1.

2.

3.

Natazama.

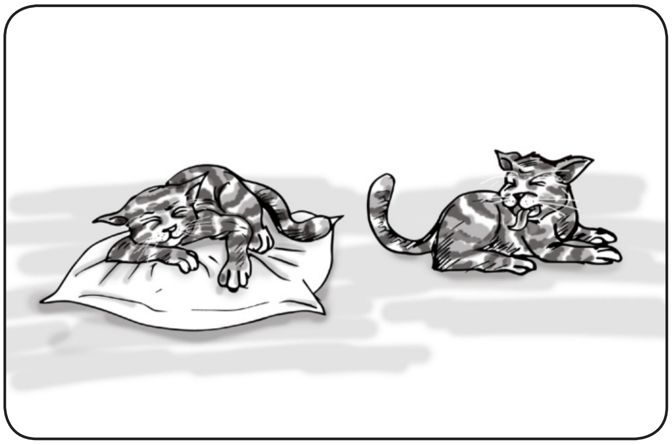

Nasoma usomi huu:

Paka yetu

Nyumbani tunaishi na paka pembeni, jina lake Tomi. Mama na baba wamemubeba kila jioni. Wakati alikuwa mdogo,tulimulisha kwa maziwa.

Leo amewinda panya mwenyewe. Tomi hapendi maji lakini ni msafi. Amejiosha na ulimi wake. Nyumbani, tunamupenda Tomi sisi wote.

Naandika msemwa kuhusu paka yetu.

Kutokana na usomi yetu, nacagua misemwa mbili: moja inayo timizo la karibu, ingine timizo la mbali.

1..
2..

Tunga misemwa mbili; moja inayo timizo la karibu, ingine inayo timizo la mbali.

1..
2..

Naandika maneo tano inayoelekea nyama za ufugo.

Najaza msemwa huu:

Nyama wamejilisha kwa ....

Naandika misemwa mbili kwa kueleza kazi ya paka nyumbani.

Nazungumuzia wandugu wangu hadisi hii.

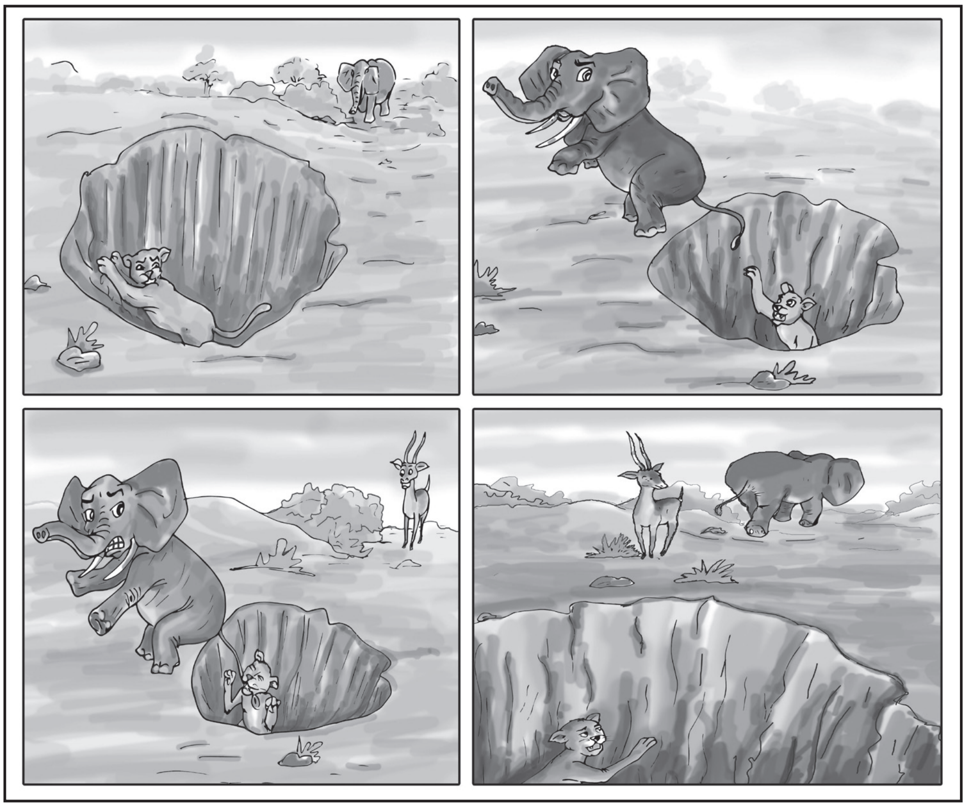

Naandika majina ya nyama ninazoona kunako sanamu.

1.

2.

3.

Natazama.

Nasoma usomi huu:

Mamba na Kima

Mamba anaomba kima wawe marafiki. Tutaishi namna gani ? Ulizo la kima kwa mamba. Mimi nakaa mitini, nimejilisha kwa mbegu. Ila wewe umelala majini, na umejilisha kwa samaki.

Mamba akasema: «tutaishi mcana, nakuacana usiku.» Vema, inawezekana tuwe marafiki, kwakuwa tunaishi porini. Mamba na kima wakawa marafiki wazuri.

Naandika maneno mbalimbali inayo elekea nyama za pori.

Ndani ya usomi yetu, nacagua misemwa mbili: moja ianayo timizo la mahali na ingine la timizo la wakati.

1..
2..

Natunga misemwa mbili; moja unao timizo la mahali, ingine unao timizo la wakati.

1..
2..

Naandika maneno inayoelekea nyama za pori.

Najaza msemwa huu:

Nyama wamejilisha kwa ....

Naandika misemwa mbili kwa kueleza nini ninaweza kufanyia mtu akiniomba msaada.

KIPINDI CA TATU

KUENDELESHA JIMBO MBELE

Nazungumuzia wandugu wangu hadisi hii.

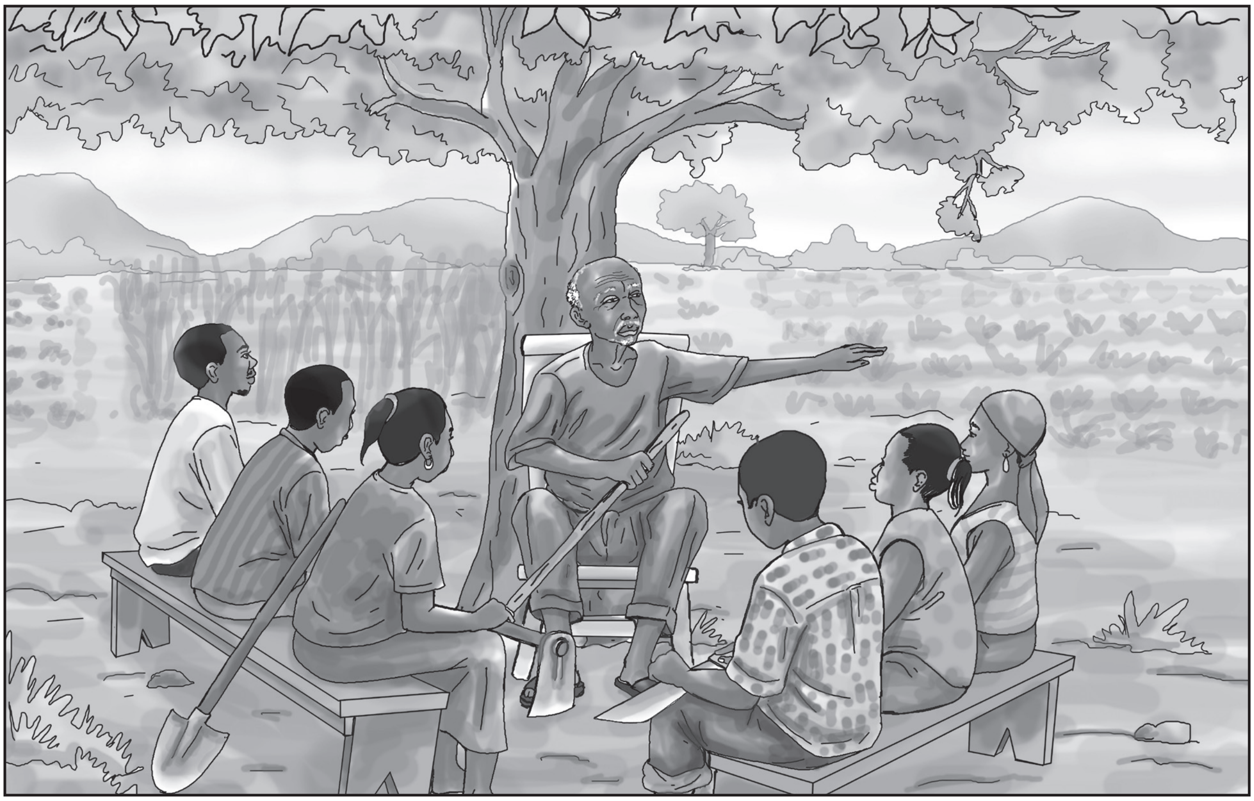

Naandika majina ya vyombo vya kazi ya shamba.

1.
2.
3.

Natazama.

Nasoma usomi huu:

Mavuno

Mashauri ya baba inasaidia watoto. Wakati wa mavuno wanajaza tele mifuko ya cakula. Mavuno hio ndiyo utajiri baba yao aliwaambia.

Kusudi isioze, wanaweka maharagi ndani ya mifuko. Wanapanga mihogo kwenye jua ili ikauke vizuri. Matunda na mamboga wanaziweka pa nafasi nzuri. Kwa furaha, wanaepuka kabisa njaa mwaka huu.

Naandika misemwa mbili kuhusu kazi za shamba.

Ndani ya usomi yetu, nacagua vielezo 3 ninavyo tambua.

1..
2..
3..

Natunga sasa msemwa na kila kielezo.

1..
2..
3..

Naandika jina cini ya sanamu.

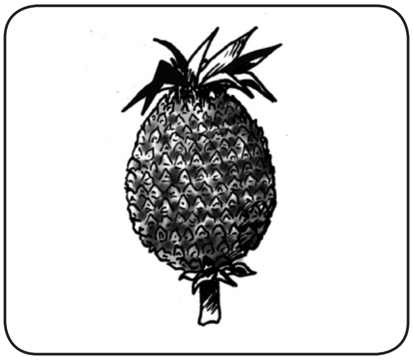

....	....	....

Najaza msemwa huu:

Tunapanda ....tele.

Naandika misemwa mbili kwa kueleza namna ninavyo tumia mavuno yangu.

Nazungumuzia wandugu wangu hadisi hii.

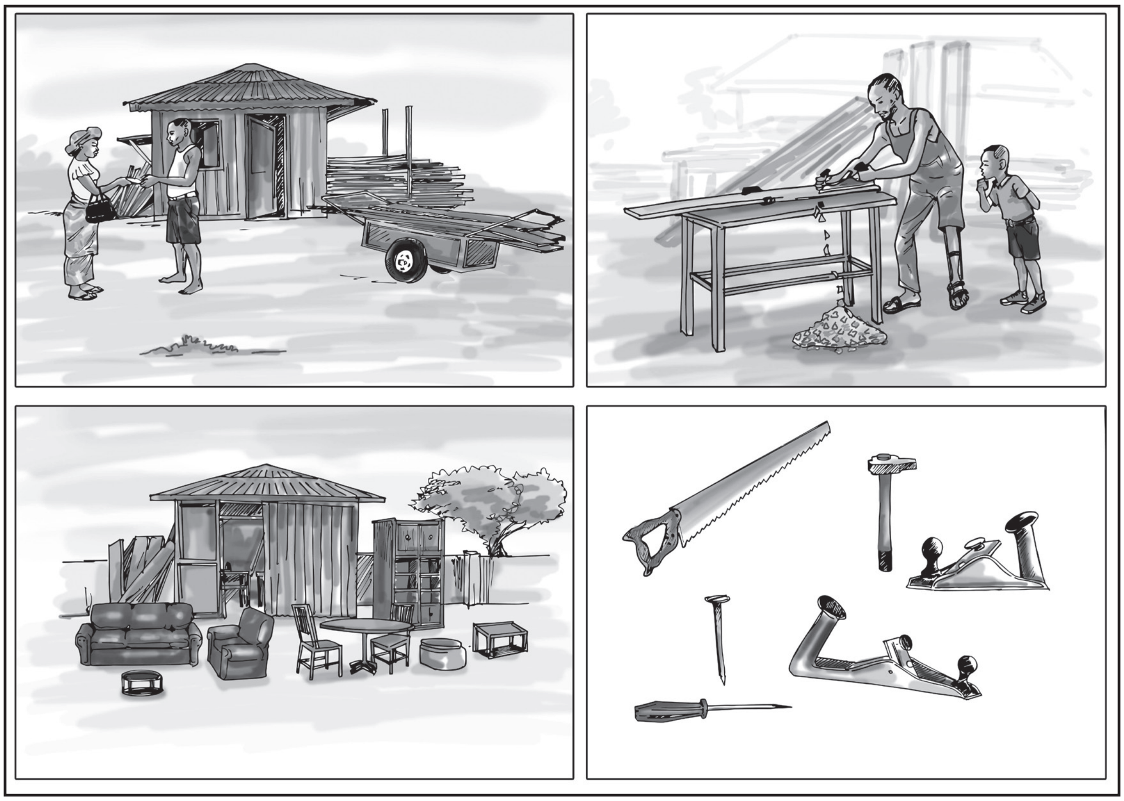

Naandika majina ya vyombo vya kazi vya mseremala ninavyopenda.

1.
2.
3.

Natazama.

Nasoma usomi huu: Mama ni mshonaji

Mama ameniamsha kila asubuhi nifyagie nafasi ya kushonea. Ninapo maliza ameniomba pia meza na viti.

«Nitashona leo nguo nyingi!» Asema mama. Wateja wangu wanahitaji kesho nguo zao. Ninapokata nguo, musiokote ovyo vitepe. Kuna vitepe nitakavyo tumikishwa upya. Mtu asishike mkasi na wembe mezani mwangu.

Naandika misemwa kuhusu kazi ya mshonaji.

Ndani ya usomi yetu, nacagua Kielezo ya kulinganisha, ya kiasi, ya wakati na ya mahali.

1..

2..

3..

4..

Natunga sasa msemwa na kila kielezo.

1..

2..

3..

4..

Naandika jina cini ya sanamu.

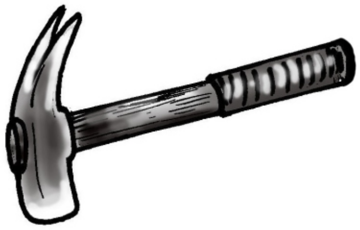

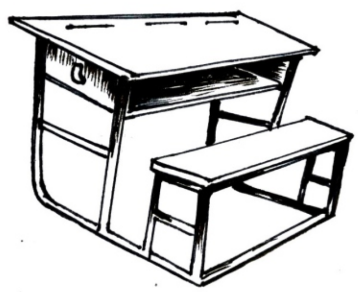

…………………	…………………	…………………

Najaza msemwa huu:

Baba amerudi kila …………… na pesa nyumbani.

Naandika misemwa mbili kwa kueleza kazi mbalimbali ya mikono.

Nazungumuzia wandugu wangu hadisi hii.

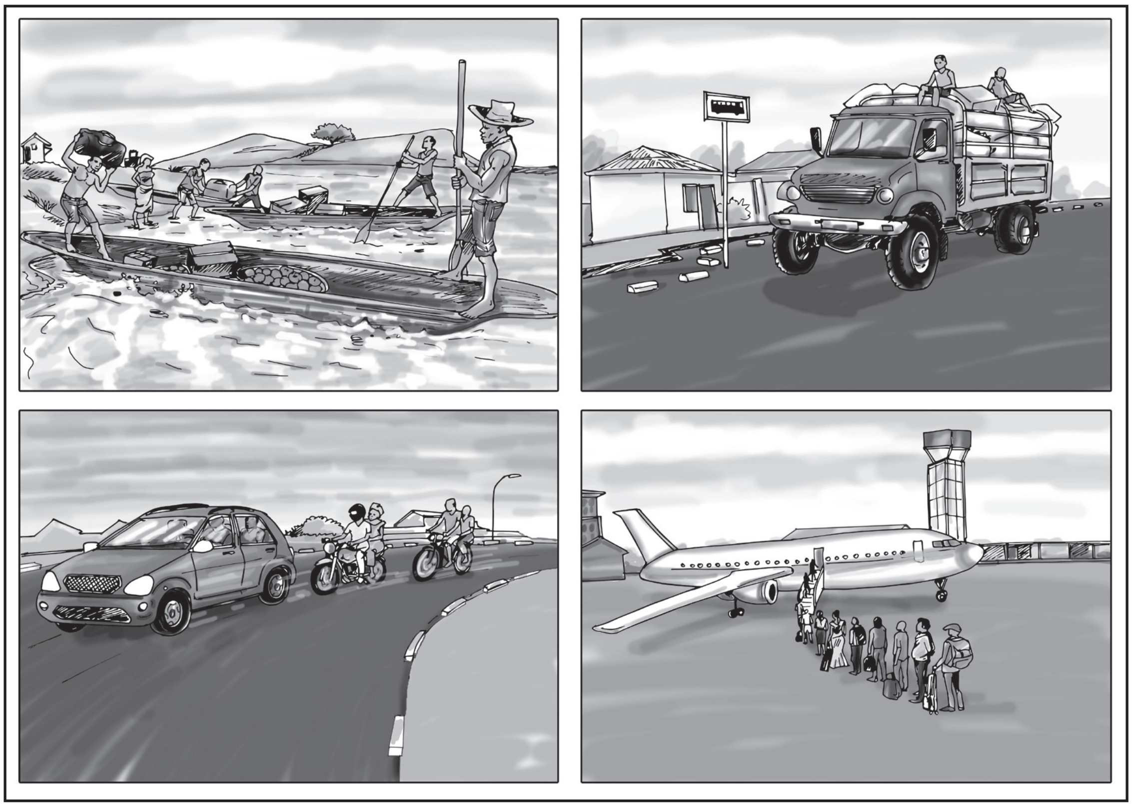

Naandika majina mbalimbali ya vyombo vya kusafiri.

1.

2.

3.

Natazama.

Nasoma usomi huu:

Mto Kongo

Mto Kongo ni mrefu na mnene. Ni mto unayo katiliza Kongo-Kinshasa nzima. Watu wanaweza kusafiri kwa maji yake.

Tumieni mtumbwi ao mashua kwa kusafiri. Wengine waloe samaki. Maji yake ni nzuri na yenye umeme ngumu. Jito Kongo inajaa kwa mvua pia kwa vijito.

Naandika misemwa kuhusu safari niliyofanya.

Ndani ya usomi yetu, nacagua maelezo 3 ya hali ninayo tambua.

1..
2..
3..

Natunga sasa msemwa na kila elezo la hali.

1..
2..
3..

Nacagua neno isiyo angalia njia.

Barabara
Jito
Kitanda
Bahari
Njanja

Najaza msemwa huu:

Barabara yetu ni ....

Naandika misemwa mbili kwa kueleza njia mbalimbali ya kusafiri.

Nazungumuzia wandugu wangu hadisi hii.

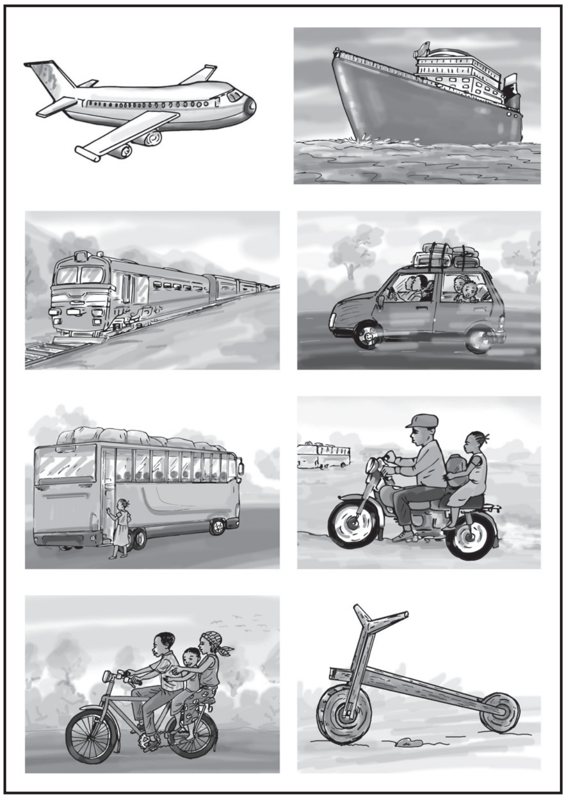

Naandika majina ya vyombo vya kusafiri ninavyoona kwenyi sanamu hii:

1.

2.

3.

Natazama.

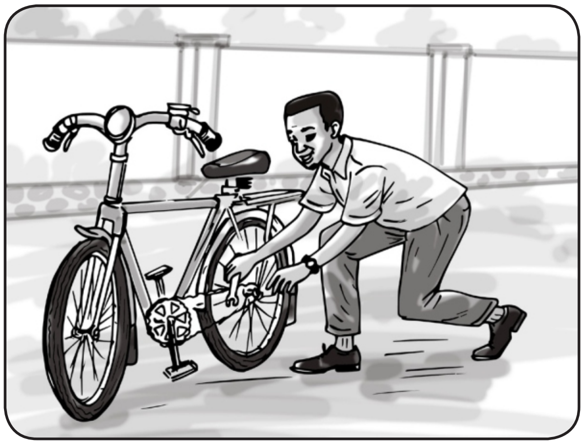

Nasoma usomi huu: Kinga ya mjomba

Mjomba amepokea kinga nyeusi mpya. Vyumba vyake vya hewa ni vyeusi pia. Jioni mjomba anacunguza hewa ndani ya gurudumu.

Kesho nitaenda shambani kubeba mavuno. Njia ina bonde ndefu pia milima mbili mirefu. Mapema nitaweka breki na kibeba-mizigo. Nitahitaji pia kamba kwa kufunga mizigo.

Naandika misemwa mbalimbali kuhusu vyombo vya kusafiri.

Naandika kwa uwingi.

Umoja	Uwingi
Cumba ceusi	....
Mlima murefu	....
Mutu mupumbavu	....
Bonde mufupi	....

Natunga msemwa na kila elezo la hali: mpya, mapya, mdogo.

1. ....
2. ....
3. ....

Naandika maneno kuhusu vyombo vya usafiri.

Najaza msemwa huu:

Kwa kusafiri tunahitaji ....

Naandika misemwa mbili kuhusu vyombo ninacukua kwa kusafiri.

Nazungumuzia wandugu wangu hadisi hii.

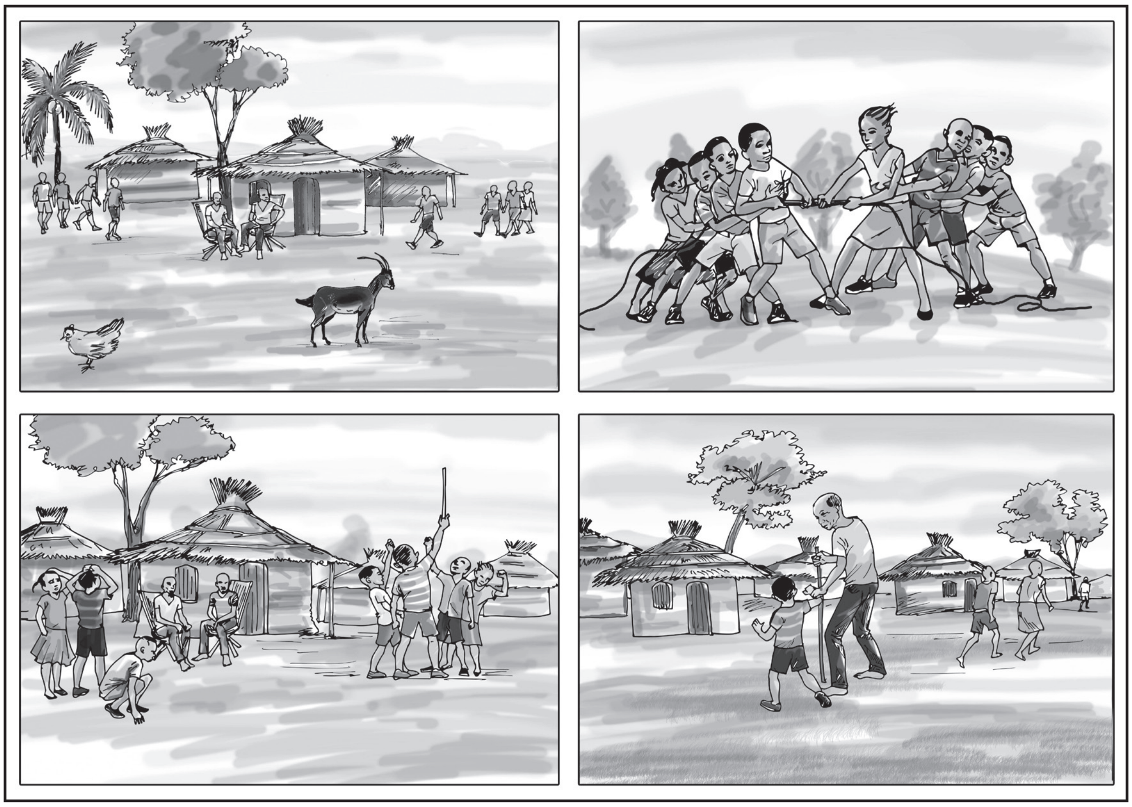

Naandika majina mbalimbali ya micezo ya asili.

1.

2.

3.

Natazama.

Nasoma usomi huu:

Kutayarisha mcezo

Tunatayarisha mcezo ya kukimbia. Kama sijitayarishe vizuri, siwezi kushinda. Siwezi kushinda sababu, wapingaji wangu wanajitayarisha vizuri.

Navaa vazi inayofaa ili ngozi ya mwili ipate hewa. Kama jua ni kali, navaa kofia kicwani. Kofia yanisaidia kwa kuepuka joto. Sasa niko tayari. Siogope hata kitu sababu niko tayari kwa kuceza.

Naandika misemwa mbalimbali kuhusu micezo ya asili.

Naandika matendo hizi ku wakati utakaokuja.

Wakati wa sasa	Wakati utakaokuja
Ninatayarisha	
Anaceza	
Tunawina	
Tunavaa	

Naandika matendo hizi ku wakati wa sasa.

Wakati utakaokuja	Wakati wa sasa
Nitakula	
Atakuja	
Tutakimbia	
Wataogopa	

Naandika maneno kuhusu micezo ya asili.

Najaza msemwa huu:

Mbele ya kuceza tuna...

Naandika misemwa mbili kuhusu matayarisho ninafanya kwa kushinda mcezo.

Nazungumuzia wandugu wangu hadisi hii.

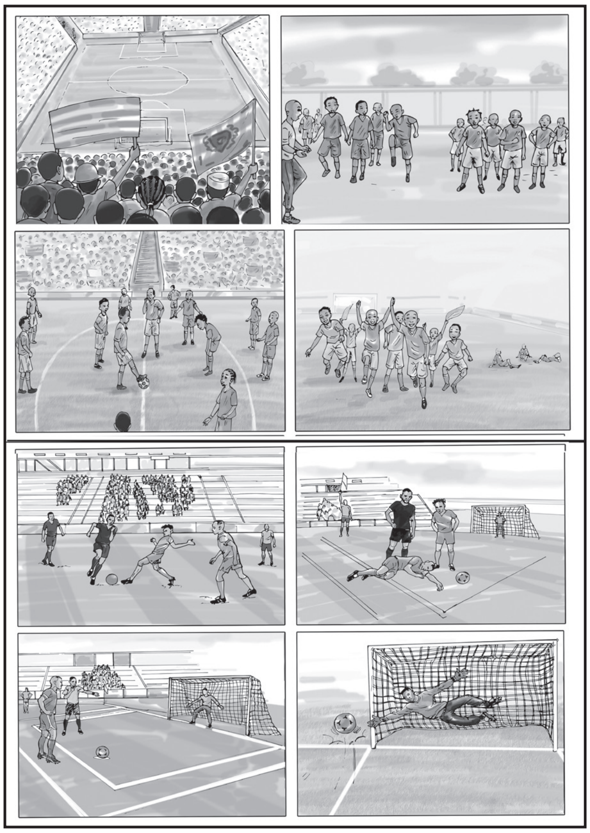

Naandika hadisi ya leo kwa ufupi.

1.

2.

3.

Natazama.

Nasoma usomi huu: Mcezo inaanza

Mcezo wa kukimbia unaanza. Tino na Tina ni wahuzuriaji. Wanatazama ginsi mcezo inapitika.

Wacezaji wanakimbia mbio sawa vile kasha. Gola ana mbio sana lakini anateuka. Hakuweza kufika wa kwanza. Tino na Tina wanapiga mikono na kuimba nyimbo.

Tina analalamika wakati timu yake inakimbia. Tino yeye anafurahi ginsi wacezaji wanakimbia.

Naandika misemwa mbili kuhusu micezo.

Nacagua ndani ya usomi tendo tatu inayoanza na kitangulizi « Ku ».

1...

2...

3...

Naandika misemwa tatu na kila tendo.

1...

2...

3...

Naandika maneno inayoelekea mcezo wa mpira.

Najaza msemwa huu:

Kwa kuceza mpira nina ....

Naandika misemwa mbili kuhusu namna ninafanya kwa kuceza mpira.

Ce cahier de lecture a été imprimé grâce à l'appui généreux du peuple américain et du peuple britannique, à travers l'Agence des Etats-Unis pour le Développement International (USAID) et le Ministère Britannique de la Coopération Internationale (DFID/UKAID).